

Familierechtbank Antwerpen (afd. Antwerpen), vonnis van 24 april 2020

Zie [Hof van beroep Antwerpen, arrest van 9 maart 2021](#)

Erkenning – Huwelijk – Pakistaans religieus huwelijk – Ahmadi-huwelijk – Artikel 27 WIPR – Artikel 46 WIPR – Conflictenrechtelijke controle – Artikel 47 WIPR – Vormvoorwaarden – Artikel 18 WIPR – Wetsontduiking – Artikel 21 WIPR – Openbare orde – Niet-erkenning huwelijksakte – Afstammingsband – Artikel 12 EVRM – Recht om te huwen – Artikel 8 EVRM – Recht op eerbiediging van het privé- en familieleven – Artikel 9 EVRM – Vrijheid van geloof – Artikel 14 EVRM – Discriminatieverbod

Reconnaissance – Mariage – Mariage religieux pakistanais – Mariage Ahmadi – Article 27 CODIP – Article 46 CODIP – Contrôle conflictuel – Article 47 CODIP – Conditions de forme du mariage – Article 18 CODIP – Fraude à la loi – Article 21 CODIP – Ordre public – Pas de reconnaissance de l’acte de mariage – Lien de filiation – Article 12 CEDH – Droit au mariage – Article 8 CEDH – Droit au respect de la vie privée et familiale – Article 9 CEDH – Liberté de religion – Article 14 CEDH – Interdiction de discrimination

Gezien voorgaand verzoekschrift op 17 juli 2018 aangeboden door meester P. Robert, advocaat, kantoor houdende te 1030 Brussel, E. Smitsstraat 28-30, voor en namens:

A.S., geboren te [...] (Pakistan) op [...] 1968 en wonende te [...] Antwerpen, [...], met rijksregisternummer [...]

S.S., geboren te [...] (Pakistan) op [...] 1971, zonder gekend adres in het rijk, wonende in Pakistan, zonder gekend rijksregisternummer,

beiden keuze van woonst doende bij hun raadsman meester P. Robert, te 1030 Brussel, E. Smitsstraat 28-30.

1. Procedure

De rechtbank heeft onder meer kennis genomen van:

- het verzoekschrift, neergelegd op 17 juli 2018,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie dd. 10 oktober 2019,
- de conclusie namens verzoekers dd. 26 maart 2020,
- de stukken.

Verzoeker en de raadsman van verzoekers werden gehoord in raadkamer op 17 januari 2020 en 6 maart 2020.

Mevrouw E. De Wit, parketjuriste, heeft op de zitting van 6 maart 2020 het schriftelijk advies van het openbaar ministerie hernomen.

Namens verzoekers werd een repliek/conclusie neergelegd op 26 maart 2020.

De zaak werd op de zitting in raadkamer van 3 april 2020, gelet op de dwingende richtlijn van het College van de hoven en rechtbanken van 16 maart 2020, op de beschikking van de voorzitter van de rechtbank Antwerpen van 18 maart 2020 en op de maatregelen van de regering ter bestrijding van het Covid-19-virus, op suggestie van de raadsman van verzoekers (e-mailbericht van 26 maart 2020) en met het akkoord van mevrouw E. De Wit, parketjuriste, in beraad genomen zonder mondelinge toelichting.

2. Verzoek

Het verzoekschrift beoogt de erkenning van het huwelijk, afgesloten tussen verzoekers te [...] (Pakistan) op 13 februari 1992.

De Dienst Vreemdelingenzaken heeft op 21 juni 2017 de afgifte van een visum gezinshereniging aan verzoekster geweigerd en aldus geweigerd dit huwelijk te erkennen.

Verzoekers hebben bij toepassing van artikelen 27 en 23 WIPR beroep ingesteld tegen deze beslissing.

3. Beoordeling

Ingevolge artikel 27, § 1 WIPR wordt een buitenlandse akte – waaronder een buitenlandse akte van burgerlijke stand – in België door alle overheden erkend zonder dat een beroep moet worden gedaan op enige procedure, indien haar rechtsgeldigheid wordt vastgesteld volgens het recht van het land waarin de akte werd opgemaakt en de grondvoorwaarden overeenkomstig het toepasselijke recht werden nageleefd, mede rekening houdend met art. 21 (de openbare orde-exceptie) en art. 18 (wetsontduiking) WIPR.

Voor de rechtsgeldigheid van het huwelijk is enerzijds vereist dat aan de grondvoorwaarden is voldaan en anderzijds dat de vormvereisten in acht werden genomen.

Artikel 46 WIPR bepaalt dat, onder voorbehoud van artikel 47, de voorwaarden voor de geldigheid van het huwelijk voor elke echtgenoot worden beheerst door het recht van de Staat waarvan hij bij de voltrekking van het huwelijk de nationaliteit heeft.

Dit betekent dat de grondvoorwaarden voor elke echtgenoot moeten worden beoordeeld op grond van zijn nationale wet. Beide verzoekers hadden uitsluitend de Pakistaanse nationaliteit op het ogenblik van de huwelijkssluiting, zodat de grondvoorwaarden voor het huwelijk moeten worden beoordeeld op basis van het Pakistaanse recht.

Volgens artikel 47 WIPR worden de vormvereisten voor de voltrekking van het huwelijk beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied het huwelijk voltrokken wordt en bepaalt dit recht met name of en volgens welke nadere regels:

- 1° het huwelijk in die Staat vooraf moet worden aangegeven en afgekondigd;
- 2° de akte van huwelijk in die Staat moet worden vastgesteld en overgeschreven;
- 3° het voor een godsdienstige instantie gesloten huwelijk rechtsgevolgen heeft;
- 4° het huwelijk bij volmacht kan plaatsvinden.

Volgens artikel 18 WIPR, dat betrekking heeft op de wetsontduiking, wordt voor de bepaling van het toepasselijk recht in een aangelegenheid waarin partijen niet vrij over hun rechten kunnen beschikken – zoals in alle aangelegenheden betreffende het personeel statuut – geen rekening gehouden met feiten en handelingen gesteld met het enkele doel te ontsnappen aan de toepassing van het door deze wet aangewezen recht.

Artikel 21 WIPR bepaalt dat de toepassing van een bepaling uit het door deze wet aangewezen recht geweigerd wordt, voor zover zij tot een resultaat zou leiden dat kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde. Bij de beoordeling van deze onverenigbaarheid wordt inzonderheid rekening gehouden met de mate waarin het geval met de Belgische rechtsorde is verbonden en met de ernst van de gevolgen die de toepassing van dat buitenlands recht zou meebrengen. Wanneer een bepaling van buitenlands recht niet wordt toegepast wegens deze onverenigbaarheid, wordt een andere relevante bepaling van dat recht of, indien nodig, van Belgisch recht toegepast.

Bij de legalisatie op 6 december 2016 van het afschrift van de huwelijksakte, zoals neergelegd door verzoekers, merkte de Belgische consul uitdrukkelijk op dat de akte niet conform is aan art. 47 WIPR, aangezien het afgesloten huwelijk niet conform is aan sectie 1 van de Pakistaanse Moslim Familiewet van 1961 en de Bijzondere Huwelijkswet van 1872.

De Dienst Vreemdelingenzaken heeft de erkenning van het huwelijk geweigerd omdat de huwelijksakte niet wordt erkend in Pakistan.

Verzoekers voeren enerzijds aan dat zij de Ahmadi-religie aanhangen (zie de vermelding in de geboorteakte van verzoekster) en in die hoedanigheid gediscrimineerd worden in Pakistan. Sinds de grondwetwijziging van 1974 wordt het begrip ‘moslim’ in Pakistan gedefinieerd en worden Ahmadi uitgesloten van deze definitie. Het document van Cedoca, de studiedienst van het CGVS, over de Ahmadiyya-gemeenschap, dat verzoekers voorleggen, illustreert de discriminatie van Ahmadi's in Pakistan op diverse vlakken, zoals op administratief vlak. Over het huwelijk vermeldt dit document het volgende:

“Ahmadi's kunnen niet huwen op basis van de Muslim Family Laws Ordinance als gevolg van een grondwetwijziging in 1974 waarbij ahmadi's tot niet moslims werden verklaard. Zij kunnen ook niet trouwen op grond van de Special Marriage Act 1872. Om die reden hebben de ahmadi's hun eigen regelgeving uitgevaardigd die wordt aangeduid als de Fiqah-e-Ahmadiyya. Deze is echter nooit officieel erkend in het Pakistaanse rechtssysteem.”

Verzoekers wijzen er anderzijds op dat, hoewel regionale autoriteiten in Pakistan huwelijken afgesloten binnen de Ahmadiyya-gemeenschap meestal niet erkennen, zij wel als echtgenoten werden geregistreerd in een nationale databank door de “NADRA” (*National Database and Registration Authority*, vrij vertaald als de Nationale Databank en Registratie Autoriteit), ingericht bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken van Pakistan, wat ook blijkt uit het door hen voorgelegde “*Family Registration Certificate*”, vrij vertaald als ‘familie registratie certificaat’.

Omwille van deze ambigue situatie en de weigering van de Dienst Vreemdelingenzaken om het in Pakistan afgesloten huwelijk te erkennen, en op basis daarvan een visum voor verzoekster af te leveren, richten verzoekers zich tot de rechtbank met het verzoek hun in Pakistan afgesloten huwelijk te erkennen op grond van art. 27 WIPR en dit meer bepaald op grond van de openbare orde-exceptie vervat in art. 21 WIPR, waarnaar art. 27 WIPR expliciet verwijst.

Zoals verzoekers zelf ook aangeven is het voor Ahmadi's onmogelijk om op rechtsgeldige wijze te huwen in Pakistan, en kan een Pakistaanse huwelijksakte de toets aan art. 47 WIPR bijgevolg niet doorstaan.

De rechtbank is echter van oordeel dat art. 21 WIPR dat een beschermingsmechanisme ten voordele van het eigen forum uitmaakt, voor dit specifieke probleem geen soelaas kan bieden. De openbare orde-exceptie geeft de Staat waarin de erkenning van een buitenlandse huwelijksakte wordt nagestreefd immers de mogelijkheid om in uitzonderlijke gevallen die akte niet te erkennen, hoewel deze rechtsgeldig werd afgesloten in de andere Staat, indien dit tot ongewenste gevolgen zou leiden

in de Belgische rechtsorde, en om een andere relevante bepaling van dat recht of indien nodig van Belgisch recht toe te passen.

Dergelijke situatie is hier niet aan de orde, maar wel de tegenovergestelde situatie, met name dat het huwelijk van verzoekers niet wordt erkend volgens de interne rechtsregels van Pakistan, waar het huwelijk werd aangegaan. Het komt de Belgische rechtbanken niet toe om daaraan te remediëren op grond van de exceptie van internationale openbare orde, en bijgevolg het in het buitenland afgesloten huwelijk alsnog te erkennen, zelfs niet indien de buitenlandse wetgeving een discriminerende werking heeft ten aanzien van verzoekers.

De exceptie van openbare orde is immers slechts relevant indien het huwelijk tot stand kwam op basis van een bepaling van buitenlands recht die op zich strijdig is met de openbare orde, zoals bijvoorbeeld een polygaam huwelijk, en niet wanneer het niet tot stand kwam volgens de bepalingen van het buitenlands recht. Wat volgens het buitenlands recht niet bestaat, kan als zodanig ook niet worden erkend.

Dit neemt echter niet weg dat verzoekers in België een huwelijksaangifte kunnen indienen. Indien hun huwelijk niet wordt erkend (in Pakistan noch in België), kan dit alvast geen beletsel vormen om in België een huwelijk aan te gaan.

Er kan dan ook geen sprake zijn van een schending van het recht om te huwen, zoals gewaarborgd in artikel 12 EVRM.

Er aldus over oordelen heeft geenszins voor gevolg dat de basis voor de afstammingsband tussen verzoeker en zijn kinderen, namelijk het huwelijk van 13 februari 1992, zou wegvallen en dat dan de afstammingsband tussen verzoeker en zijn kinderen riskeert niet erkend te worden door de Belgische autoriteiten, zoals verzoekers voorhouden. Hun geboorteaktes vermelden immers louter de afstammingsband zonder enige verwijzing naar het huwelijk, zodat de niet-erkenning van het huwelijk logischerwijze geen invloed kan hebben op de vastgestelde afstammingsband.

Van enige schending van de artikelen 8, 9 en 14 EVRM, respectievelijk het recht op de eerbiediging van het gezinsleven, de vrijheid van het geloof en het discriminatieverbod, kan derhalve geen sprake zijn.

De huwelijksakte kan aldus niet erkend worden in de Belgische rechtsorde.

Het verzoek wordt afgewezen.

OM DEZE REDENEN DE RECHTBANK,

Stelt vast dat de wet op het taalgebruik in gerechtszaken is nageleefd.

Alle verdere en strijdige middelen verwerpend.

Verklaart het verzoek toelaatbaar, doch ongegrond.

Legt de kosten ten laste van verzoekers.

Dit vonnis werd uitgesproken op vierentwintig april tweeduizend twintig in raadkamer van de Kamer AF2, die samengesteld was uit:

H. Smeyers, rechter,

E. De Bruyn, parketjuriste,

A. Rasschaert, griffier.